

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

III. Rex & primores regni minati sunt Hincmaro, si decretis Papæ abhæreret, rerum Ecclesiæ privationem. Coërcitio per bonorum capionem tunc erat usu receptu. Hincmarus rogat Pontificem ut abstineat ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

decretis qua scandalum excitant inter Ecclesiam & Rempubicam; unde sequantur in religione, & in bonis ecclesiasticis, maxima incommoda.

IV. Non carebant quodam pretextu Romani Pontifices, petito ex usu illius seculi. Censuris urgebant subditos ad resarciendam fidem qua Regibus debetur. Id tamen obtinebat petentibus Regibus adversus subditos, non autem adversus Reges. Exempla in prima specie, è Synodo Meldensi, è Synodo Suesonensi, & è Concilio Engelenheimensi. Quod institutum à Concilio Tolerano.

V. Ob dignitatem regiam verbo à Pontifice imminutam gravis contentio inter Carolum & Hadrianum. Iusserat iste Hincmarus Laudunensem Romanum duci, Regis cura. Excanduit Carolus; ait Reges Francorum non esse Vicedominos, actores, vel villicos Episcoporum; illis honorem deberi juxta Apostolum.

VI. Præter injuriam sibi illatam, adversam quoque canonibus Hadriani epistolam Carolus asserit. Ex utroque capite colligit, si mandata similia sibi aut Episcopis mittantur, cum excommunicationum minis, non receptum iri in regno. Ministerio apostolice sedis se obtemperaturum, id est, in iis qua fierent secundum canones & traditionem majorum. Hadrianus his literis acceptis Carolum demulcet, & canonibus se accomodat.

VII. Immo desta Caroli comminatio adversus Hadrianum, si à mandatis illegitimis non recedat. Explicatus Hincmari locus. In Quinta Synodo anathema indicitur is qui fidem violant. Iovis sententia contraria sententia Caroli.

Exat dicitur regni
Lotharij in Capitulo
regis Caroli Calvi.

I. SUPERIORI capite demonstratum est quantopere Ecclesia Gallicana reniteretur desiderijs Pontificum, si de rebus secularibus decernere tentarent. Eadem que sub Ludovico Pio viguit sententia, ad Caroli Calvi tempora propagata est. Hadrianus II. anno octingentesimo septuagesimo tentavit de jure hereditario regni Lotharij sententia sua decernere, & mandatis suis rebelles fratres Carolum Calvum Regem Franciæ & Ludovicum Regem Germaniæ excommunicatione plectere, sed à proceribus regni explosa est hæc secularis jurisdictionis invasio. Obierat sine liberis, quamvis superstitite fratre Ludovico II. Imperatore, Lotharius Rex, Lotharij Imperatoris filius, Ludovici Pij nepos, anno octingentesimo sexagesimo nono. Evocatus à proceribus regni Carolus Rex Francorum, vacuum regnum Lothariense occupavit, & Metis consecratus est. Sed agrè ferente Ludovico Germaniæ Rege regnum illud universum à Carolo teneri, inita pacione inter se Lotharij Regis fato functi patru ditiones aquis portionibus dividerunt. Hadrianus Pontifex injuriam fieri ratus Ludovico II. Imperatori, Lotharij Regis fratri, & perjurij reatum à Regibus incurri, (qui olim jurisjurandi formula in archivo Romanæ Ecclesiæ deposita sponderant se à regnorum invasione vi-

cissim temperatos) literas dedit per Legatos suos ad Episcopos Franciæ, Germaniæ, & regni Lotharij, quibus vetat ne quis regnum illud occupare nitatur. Quod si quis presumpsit, non solum, inquit, per mediocritatis nostre ministerium Deo auctore viribus infirmabitur, verum etiam vinculis anathematis obligatus, nomine Christianitatis privatus, cum diabolo, quem super hoc imitatur, omnino locabitur. Minatus est etiam dejectionem Episcopis qui tam nefariæ temeritatis auctorem communionem suam non repulerint. Hincmaro Remensi Archiepiscopo præcipue justit ut apostolicarum literarum participes faceret ambos Reges, Episcopos, & proceres, eosque à tam violenta invasione deterreret. Quod ille fecit, recitata & porrecta scheda in conventu Aquisgranensi, suffragium tamen suum suspendit.

II. Quæ mens Regum & procerum fuerit, docuit Hincmarus Hadrianum Papam literis hac de re datis: quibus testatur in ea Gallos esse sententia, ut cum de re seculari agitur, auctoritati ecclesiasticæ vel excommunicationibus locus esse non possit. Cum potestatem sancto Petro primo Apostolorum & in eo suis successoribus datam, sed & Apostolis, & in eis, Episcopis pontificium ligandi & solvendi collatum, illis insinuare volumus, respondent: Et vos ergo solis orationibus vestris regnum contra Norimannos & alios impetentes defendite, & nostram defensionem nolite querere; & si vultis ad defensionem nostram habere auxilium, sicut volumus de vestris orationibus habere adjutorium, nolite querere nostrum dispendium. Et petite Dominum Apostolicum, ut quia Rex & Episcopus simul esse non potest, & sui antecessores ecclesiasticum ordinem, quod suum est, & non republicam, quod Regum est, disposerunt, non precipiat nobis habere Regem qui nos in sic longinquis partibus adjuvare non possit contra subtaneos & frequentes paganorum impetus, & nos Francos non jubeat servire cui nolumus Seniori: quia istud jugum sui antecessores nostris antecessoribus non imposuerunt, & nos illud portare non possumus; qui scriptum esse in sanctis libris audimus, ut pro libertate & hereditate nostra usque ad mortem certare debeamus. Et si aliquis Episcopus aliquem Christianum contra legem excommunicat, sibi potestatem ligandi tollit, & nulli vitam æternam potest tollere, si sua peccata cum illi non tollunt. Plura in eundem sensum habentur in dicta epistola Hincmari, qui gravi etiam oratione docet fieri non posse ut Episcopi à Regis communionem abstineant, nisi à regno exulare velint.

III. Sed quod attinet ad questionem nostram, ex ea epistola discimus bonorum ecclesiasticorum capione coercitos olim

Episcopus qui incompetenti excommunicationi de re seculari late adhereret. Refert de seipso Hincmarus Hadriano, se presentibus Legatis pontificiis urfisse Regem & primores regni ut jussioni apostolicæ parent, qui minati sunt Hincmaro, ni cessaret, bonorum suorum fructione & jurisdictionis usu privatum iri: *Presentibus vestris Missis, adeo ex vestra jussione verbis restiti Regi & regnorum primoribus, ut & coram eisdem Missis comminaretur mihi quoniam si in mea sententia permanerem, ad altare Ecclesia mee cantare possem, de rebus verò & hominibus nullam potestatem haberem.* Omnibus verò incommodis quæ ex his contentionibus oriri possunt Hadriano suggestis, prudenter illum obtestatur ut abstineat ab iis decretis quæ scandalum excitant inter Ecclesiam & Rempublicam, unde religionis dispendium & maximum bonorum ecclesiasticorum detrimentum sequi possit. Hæc sunt ejus verba: *Quapropter, Domine Pater reverentissime, consulite secundum privilegium sedis vestre, subjectioni nostræ, ne talia nobis cuiuscunque suggestionem mandetis unde inter episcopalem auctoritatem & regalem potestatem, inter Ecclesiam & Rempublicam, tantum scandalum possit oriri quod facile ac sine dispendio religionis vel detrimento ecclesiasticarum rerum, unde servi & ancille Dei debeant nutriri, & ecclesiastica negotia contineri, postea non possit sedari; quia sicut Abraham dixit ad Dominum: Abstine hoc à te, Domine; non est hoc tuum, qui judicas omnem terram.*

IV. Attamen dissimulandum non est, ex usu hujus seculi Pontifices Romanos occasionem quandam harum excommunicationum trahere potuisse. Etenim aliquando ad faciendam debitam Regibus fidem censuram ecclesiasticam adhibebant, ut ejus metu rebelles ad officium reverterentur. Sed Principibus id exigentibus adversus subditos hoc dabatur. Quod usurpari non poterat quando Reges inter se dimicabant, ut docebitur uberius cap. XVI. Prioris autem usus exempla petere licet è synodo apud Lauriacum habita anno DCCCXLIII. relata in Synodo Meldensi & apud Ivonem, quæ eos qui contra regiam dignitatem aliquid machinantur, vel potestati regie per summam contumaciam non obtemperant, anathemate plèctendos decernit. Inde Synodus Sueffionensis anno DCCCLXVI. rogat Nicolaum I. ut Salomonem Britannia Ducem moneat, quò Domino suo Carolo regium obsequium præstet, annuòsque census persolvat; alioqui gladio apostolatus vestri se percellendum debito cognoscat libramine. Ludovicus Ultramarinus Rex Francorum, ab Hugone Comite vexatus, subsidium postu-

lat à Synodo Engelenheimense, ubi aderat Legatus Romani Pontificis & Otto Imperator, anno nongentesimo quadragesimo octavo. Decreta est, ad petitionem Regis, in Hugonem regni invasorem excommunicatio, Toletani Concilij judicium exequendo; nisi se Concilio futuro sistat, & à tam nefario scelere resipiscat. Deinde in Concilio Treverensi absens Hugo excommunicatus, insistente, ut inquit Flodoardus in Chronico, Lindulfo Legato & Capellano Ottonis Regis, quoniam idem Rex id omnino fieri præcipiebat. Hic usus à Concilio Toletano IV. initium sumpfit, & avorum nostrorum memoriâ cessavit.

V. Non solum autem ob jurisdictionem invasam, sed etiam ob dignitatem Regis verbo imminutam à Romanis Pontificibus, graves aliquando contentiones exarserunt. Ad Carolum Calvum Francorum Regem literas dederat Hadrianus his verbis: *Volumus & apostolica auctoritate jubemus Hincmarum Laudunensem Episcopum, vestra fretum potentia, ad limina sanctorum nostramque venire clementiam.* Damnatus fuerat Laudunensis Episcopus Synodi Gallicanæ judicio, deinde custodiae mancipatus ex Regis imperio, ut dicitur capite sexto. Carolum vehementer commovit ista jubendi formula; quæ à decessoribus Hadriani nunquam fuerat usurpata, ut docet exemplo Gregorij Magni, qui petebat à Regibus Francorum quæ facta vellet, eosque hortabatur; non autem illis præcipiebat, nec res ipsas imperio exigebat. Itaque dignitatis læsæ injuriâ exandescens, multis in hanc audaciam detonat, è quibus hæc se legitimus: *Reges Francorum ex regio genere nati, non Episcoporum Vicedomini, sed terre Domini hæcenus fuimus computati. Et ut Leo ac Romana Synodus scripsit, Reges & Imperatores, quos terris divina potentia præesse præcepit, jus distringendorum negotiorum Episcopis sanctis juxta divalia constituta permiserunt, non autem Episcoporum villici extiterunt. Et sanctus Augustinus dicit, Per jura Regum possidentur possessiones, non autem per episcopale imperium Reges villici sunt actoresque Episcoporum. Christus etiam censum Regi reddidit. Et Apostolus voluit serviri Regibus, voluit honorari & non conculcari Reges. Regem, inquit, honorificate.*

VI. Præter injuriam nomini regio factam, mandatum illud canonibus adversabatur, ut dixi dicto capite sexto. Quare utramque contumeliam colligens, ita infert: *Nolite igitur ex vestro nomine, vel apostolica sedis auctoritate, jussiones vel excommunicationum intentiones contra sacrarum scripturarum tramitem, prædicationemque majorum, ac sacrarum*

Concil. Toleti c. 75.

Epistola Caroli Regis ad Hadi.

Leo in epistola, que sic laudatur, non est Leo in Pa-pa; ut visum Hincmaro, etiam si hodie quogue edita sit inter episcopos Leo in; sed est Leo in Disuricensi Archiepiscopi, scripta anno 854. ut asseruat P. Cl. I. Simon-dat.

55. M. d. c. 14. 17. no panexvi. 6. 55.